

Департамент екології та природних ресурсів
Закарпатської обласної державної адміністрації
88008, м. Ужгород, пл. Народна, 4

КАПРУСЬ ІГОР ЯРОСЛАВОВИЧ,
Державний природознавчий музей НАН України
79008, м. Львів, вул. Театральна, 18,
доктор біологічних наук, професор
E-mail: kaprus63@gmail.com

Зауваження та пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, проекту будівництва і експлуатації Воловецької вітрової електростанції ТОВ «АТЛАС ВОЛОВЕЦЬ ЕНЕРДЖИ», ідентифікаційний номер 2018821379.

В Єдиному реєстрі ОВД, 2 серпня 2018 р. було оприлюднено повідомлення про плановану діяльність ТОВ «АТЛАС ВОЛОВЕЦЬ ЕНЕРДЖИ» про будівництво та експлуатацію Воловецької вітрової електростанції (Воловецька ВЕС). Обурливим є той факт, що така діяльність планується на Боржавській полонині, яка є природоохоронним об'єктом міжнародного значення – Смарагдова мережа, № UA0000263. Крім того, враховуючи надзвичайно високу соціологічну цінність Боржави, тут проектувався об'єкт природно-заповідного фонду України – Національний природний парк «Ждимир», який має бути створений згідно Програми перспективного розвитку природно-заповідної справи та екологічної мережі в Закарпатській області на 2006-2020 роки.

Об'єкт господарювання твердить «Верхній шар ґрунту буде зніматися і окремо зберігатися. По завершенню будівельних робіт частина збереженого ґрунту буде використана для покриття фундаментів вітрових турбін. Інша частина - для відновлення ділянок, з яких здійснювалась виїмка ґрунту для влаштування фундаментів, або для відновлення інших пошкоджених ділянок території». Зазначені заходи призведуть до руйнування середовища існування видів організмів з Червоної книги України, життя яких пов'язано з ґрунтом. Мова йде про рідкісних рослин, а також безхребетних тварин, зокрема колемболи *Tetradontophora bielensis* (Waga, 1842) Dunger, 1961, яка мешкає на полонині Боржава. Ґрунт є оселищем представників цього виду, тому будь-які будівельні процеси, а тим паче доріг чи підготовка території під будівельні майданчики, на Боржавських полонинах знищать представників цього виду, який занесений до Червоної книги України. Крім того, зазначений вид колембол разом із іншими мікроартроподами відіграє надзвичайно важливу роль у ґрунтоутворюючих процесах. Звідси впливає і негативна роль будівництва Воловецької ВЕС на ґрунти Боржавських полонин.

Пропоную включити у звіт з ОВД та включити у висновок з ОВД наступне:

1. Перерахувати види рослин та тварин з Червоної книги України та списків з Бернської конвенції, Пташиної директиви, Бонської конвенції, та інших «червоних списків» з обов'язковим детальним зазначенням про шкідливі наслідки від будівництва ВЕС на полонині Бржава для цих видів.

2. Враховуючи те, що згідно детальних планів території – санітарно-захисні зони заходять на території об'єктів природно-заповідного фонду України (заказники Росішний, Темнатик, Приборжавський; заповідні урочища Березниківські праліси, Боржавські праліси, пам'ятка природи «Озеро на полонині Боржава»), необхідно зазначити про очікуваний негативний вплив ВЕС на ПЗФ.

3. Оскільки на Боржавському масиві мешкають мікроартроподи - ґрунтоутворювачі з Червоної книги України, необхідно провести детальний аналіз видового складу вказаної вище групи колембол. Зокрема, у звіті з ОВД представити дані про альфа різноманіття

угруповань колембол та орібатид для всіх ділянок задіяних під Воловецьку ВЕС, з метою визначення реального впливу на ґрунтове середовище та його подальше відновлення після будівництва.

4. Враховуючи надзвичайно високу соціологічну цінність Боржавського масиву та особливості фенології флори та фауни і забезпечення високої достовірності результатів, оцінку опливу на довкілля проводити щонайменше протягом двох років.

5. Оскільки полонина Боржава є об'єктом Смарагдової мережі (№ UA0000263), необхідно провести також оцінку транскордонного впливу на довкілля.

27.08.2018р.

І.Я. Капрусь